

gripes alla vägar med undantag af enskilda hemmans utfartsvägar, samt

att Riksdagen beslutar i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta på dessa grunder utarbete och till Riksdagen framlägga förslag till lag i detta afseende.

Skulle Riksdagen ej godkänna detta mitt förslag i hvad det afser *by- och socknevägar*, så föreslår jag, under förutsättning att detsamma i hufvudsaken godkännes beträffande *allmänna vägar*,

att Riksdagen beslutar, att hvarje by eller socken skall utgöra kostnaden för underhållet af sina enskilda vägar *efter ofvanstående grunder*, med frihet att inom sig besluta om *sättet*, och att Riksdagen jemväl härom aflåter underdånig skrifvelse.

Stockholm den 27 Januari 1873.

Ola Andersson.

N:o 13.

Af Herr Per Nilsson från Örebro län: Om utarbetande af sådant förslag till skjutsningsväsendets ordnande, att jordbruket icke vidare deraf betungas, samt om beviljande af anslag för åstadkommande af den i berörda hänseende erforderliga utredning.

Frågan om förändrad reglering af skjutsningsväsendet är så gammal och så ofta ventilerad, att jag, då jag nu går att än ytterligare draga den under Riksdagens pröfning, icke behöfver vara mångordig; jag behöfver endast åberopa den utredning, som lemnats denna fråga, dels af Allmänna Besvärs- och Ekonomi-Utskottet vid 1856—1858 års riksdag i dess Betänkande N:o 110, dels Stats-Utskottets Utlåtande N:o 72 vid 1867 och samma

Utskotts Betänkande N:o 89 vid sistlidne års lagtima riksdag. Mig synes som att tiden borde vara inne för denna frågas lösning och att den icke, såsom hitintills skett, bör undanskjutas. Så väl sistlidne riksdag som tillförene har Riksdagen erkänt att anspråken på skjutsnings skyldighetens upphörande vore grundade på såväl rättvisa som billighet, men hvarför då längre bibehålla denna kvarleva, som har sin rot ifrån våldgästningens dagar — eller måntro det kan vara Riksdagen värdigt att, på sätt som hitintills skett, undanskjuta afhjelpandet af en erkänd orättvisa? Om, på sätt i detta ämne vid flera föregående riksdagar varit föreslaget, såsom regel stadgades, att den resande finge betala hela skjutsningskostnaden, skulle det bidrag af staten, som till äfventyrs kunde erfordras der skjutslegan utan sådant bidrag uppginge till så högt belopp, att det måste anses hinderligt för samfärdseln, icke uppgå till något afsevärdt belopp, och något annat hinder för frågans slutliga lösning förefinnes icke efter mitt förmenande. Som den utredning af frågan, som ytterligare torde behövas, af mig ej kan åstadkommas eller måhända af Riksdagen medhinnas, så vågar jag vördsamt föreslå:

- a) att Riksdagen, med tillkännagifvande af sin åsigt att gästgifveri-, håll- och reservskjutsskyldigheten bör för så väl stad som land upphöra, måtte uti underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes efter föregången utredning, om möjligt till nästa riksdag, afgifva nådigt förslag till skjutsningsväsendets fullständiga ordnande på sådant sätt, att jordbruket icke vidare deraf betungas.
- b) Att för åstadkommande af en sådan utredning Riksdagen måtte till Kongl. Maj:ts förfogande ställa ett reservationsanslag af 5,000 Rdr Rmt.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1873.

Per Nilsson,
från Örebro län.